
Tisíc a jeden den

Hera Lind

1982–1983

S Berndem jsme se čím dál víc sžívali a pokaždé jsme po sobě toužili ještě víc. Jinak nám divoce romantické víkendy v Istanbulu a každodenní telefonáty pochopitelně lezly do peněz.

„Miláčku, rád bych tě měl u sebe.“ Když jsme se na istanbulském letišti opět loučili, díval se na mě hnědýma očima prosebně. „Nikdy bych tě neprosil, abys přijela za mnou do Širázu, kdybych to s tebou nemyslel vážně. Zkus aspoň získat dočasné vízum.“

Již dávno jsem se ho ptala, jak dlouho ještě bude v Íránu pracovat, v naději, že spolu budeme moct žít v klidu v Kasselu.

On mi však stále odpovídal, že ho lákají dálky, fascinuje Orient a že není maloměšťák, který chodí do kanceláře na devátou a kolem páté se vrací domů, o sobotách umývá auto a o nedělích hrává v lázeňském parku minigolf.

I já jsem se při té představě zatřásla.

Jako bych ve svém nitru chovala dvě odlišné duše, které spolu mocně zápasí: Jedna nadále prahla po dobrodružství, chtěla prožívat něco neobyčejného a objevovat cizí země a kultury. Patřila nekomplikované, odvážné Katharině, kterou i Falk tolik miloval. Ostatně jsem Berndovi již natolik důvěřovala, že jsem mu hodně vyprávěla o Falkovi, ačkoli jsem mu neřekla celou pravdu. Bernd také věděl, že podle výpovědi lékaře z frankfurtské ženské kliniky nemůžu mít děti. Jemu to však nevadilo. Naopak jsem spíš měla dojem, že si velice váží svobody a nezávislosti a chce si jich užívat se mnou ve dvou.

Druhá duše v mém nitru dychtila po bezpečí, přátelích a domově. Těžko bych se smiřovala s tím, že se kvůli muži znova všeho vzdám a budu jej následovat na opačný konec světa. Proto jsem se slibem dlouho váhala a náš víkendový vztah se táhl ještě další rok.

Přesto jsem si troufla na sklonku léta 1983 zajet do Kolína a na iránském konzulátu požádat o vízum. Přes několik bezpečnostních detektorů jsem se prokousala k přepážce, za níž seděla dáma zahalená závojem. Vlídne a sebevědomě jsem přednesla svou žádost: „Můj životní partner pracuje na stavbě v Šírázu a ráda bych mu nějaký čas dělala společnost.“ Ona však se mnou jednala spíš nepřátelsky. Na to jsem nebyla zvyklá ani z Německa, ani z Kalifornie. Místo *yes of course, my dear* neřekla vůbec nic a zabouchla okénko. Dobrá, pomyslela jsem si, jistě se musí nejprve poradit se šéfem. Ani jsem nečekala, že by mi nabídla čaj nebo džus. A tak jsem si dřepala na plastovou stoličku a udělala si jakés takés pohodlí.

Dvě hodiny mě nechali sedět v tmavé chodbě bez oken a nikdo se mnou nepromluvil. Až se okénko u přepážky konečně zase otevřelo a natáhla se ženská ruka.

„Pas!“ Než jsem se stačila sehnout a zahalenou paní oslovit, vytrhla mi doklad z ruky a okénko opět zabouchla. Přichystala jsem si pár milých slov; zhruba to, že se budu v jejich překrásné, úchvatné zemi chovat slušně, budu dodržovat všechna pravidla a rozhodně se nehodlám pohybovat v minisukni. A alkohol že mi je v podstatě proti srsti, že se již těším na Teherán a Šíráz a jsem zvědavá na ájatolláha Chomejního, o němž se tolik mluví.

Nic z toho ji nezajímalo.

Myslela jsem na Bernda, stesk po něm – a znova jsem se posadila.

Zase jsem seděla dlouhou dobu v tmavé chodbě na jedné ze skládacích židlí seřazených u zdi a najednou jsem si nebyla jistá, jestli se mi chce opravdu jet na pár měsíců na zkoušku do Íránu.

V přípravném stadiu jsme diskutovali o všem možném. Dokonce jsem si telefonovala s Klementinou. Většina to neschvalovala a považovala za přímo absurdní jet kvůli nějakému muži do tak nebezpečné země.

Kamarádka Marion byla na vážkách. Na jedné straně si mě oblíbila a nerada by se se mnou loučila. „S kým jiným si tak parádně pokecám jako s tebou?“

Na druhé straně Bernda poznala při jeho poslední vánoční dovolené a zapůsobil na ni velmi kladně. „Vezmi si ho a běž,“ radila mi stejně jako Söder-

mannovi, kteří mě s ním koneckonců dali dohromady. „Výborně se k sobě hodíte.“

„No jo,“ mírnila jsem je. „Když tam odjedu, budu se muset zahalovat závojem.“

„To by byla zatracená škoda pro tvé dlouhé blondaté vlasy,“ usmívala se na mě Marion přívětivě. „Ale byl by to fakt obrovský důkaz lásky.“

Samozřejmě jsem se nechala zevrubně informovat o životě v Íránu za ájatolláha Chomejního. To, co jsme se dočetli, nám trochu nahánělo hrůzu. Již v roce 1979 byl svržen šáh Rezá Pahlaví a s manželkou Farah žil v Egyptě, kde mu poskytl azyl prezident Anvar as-Sádát. V Americe ho nedávno hledal u prezidenta Cartera marně a v Evropě se proti němu vyslovili hlavně francouzský prezident Valéry Giscard d'Estaing a německý spolkový kancléř Helmut Schmidt. Místo toho Evropané vyzývali k rozhovoru s ájatolláhem Chomejním, do té doby žijícím ve francouzském exilu. Tento přísný islámský duchovní, jemuž tehdy bylo již přes osmdesát let, po vypovězení šáha založil Íránskou islámskou republiku. To znamenalo, že moc nyní převzali náboženští vůdci a v moderním Íránu zavedli zákony koránu starého tisíc tři sta let. Včetně useknutí ruky za krádež, veřejných poprav a ukamenování za cizoložství.

Až jsem se zachvěla hrůzou.

„Bernde, já to nechápu. Jak si to lidi můžou nechat líbit?“

Bernd citoval ájatolláha Chomejního: „Tvrzení, že lze zrušit platnost zákonů islámu nebo že se vážou k určité době a prostoru, odporuje islámskému duchu. Proto je uplatňování zákonů podle Proroka věčnou povinností.“

„Pane jo!“ Protočily se mi panenky. Na jedné straně mě to děsilo, na druhé fascinovalo. Zachtělo se mi zase nakouknout za hranice Kasselska.

„Zákony islámského státu nejsou právní normy, které by směl vydávat lidský zákonodárce, nýbrž podle jeho názoru odpovídají bezprostřední Boží vůli,“ informoval mě Bernd dále.

„Takže ájatolláh má postavení asi jako papež?“ zeptala jsem se, protože jsem tehdy ještě měla omezené znalosti.

Bernd pokýval hlavou, ale ve skutečnosti byl ájatolláh nesrovnatelně mocnější. Nebylo mi totiž známo, že by papež dával tělesně trestat lidi za to, že nechodí pravidelně ke zpovědi, nebo nutil ženy se zahalovat, a to nejen na mši svaté, nýbrž i doma. Ani nedával nikoho zbičovat za požití alkoholu a od veřejných poprav katolická církev chvályhodně již dávno ustoupila.

Toto srovnání bylo tudíž dost naivní.

Přestože mi byly křiklavé kulturní rozdíly nápadné už v Turecku, v Íránu bych nepochybně koukala jako jelen! Stála jsem o to?

Jenže pokud jsem chtěla být s Berndem, nic jiného mi nezbývalo. Už jsem nechtěla trávit sama noci, kdy mi hrozilo, že se propadnu do černé díry, kterou ve mně zanechal můj maličký Damian. Chtěla jsem za Berndem. Patřila jsem k němu.

Jak lépe mu dokázat lásku než jej následovat?

„Musíš se zahalovat, nesmíš se líčit a lakovat si nehty, nosit boty na vysokém podpatku, nemluvě o krátkých sukních nebo halenkách bez rukávů...“,“ vypočítávala mi Marion již známé příkazy a zákazy.

„Ano, já vím, ale to přece jen oficiálně. Bernd říká, že doma se můžu oblékat podle libosti. Íránské ženy prý vlastní úžasné oblečení, kabelky a šperky, ale mají je jenom na doma pro své muže.“

„Panenko skákavá, ty ale musíš být zamilovaná!“

Usmála jsem se. „Jo, to jsem. Bernd mě posledně upozornil, že se nevidíme celý rok, protože už nedostane dovolenou. A jelikož jsme se často setkávali v Istanbulu, jsme teď skoro na mizině. Celý rok bych bez něj nevydržela.“

Zkoumavě si mě prohlížela: „Jestli je to taková veliká láska, tak je blbost dřepět v Kasselu v nakladatelství Bärenreiter a celoroční plat protelefonovat. To už si můžeš klidně nasadit na hlavu ten pitomý šátek.“

„Přesně tak,“ zasmála jsem se. „A dlouhý plášť. Beztak jsem si ho někdy chtěla vyzkoušet.“

Ono i to telefonování teď přinášelo muka. „Na spojení se musí čekat hodiny,“ vysvětlila jsem jí. „A často se stává, že se hovor, který Bernda stojí půlku měsíčního platu, zničehonic přeruší.“ Mrkala jsem, poněvadž mi do očí vyhrkly slzy.

Marion mě objala. „Tmavohnědá a tmavomodrá ti určitě budou slušet.“

„Nemusíš si ze mě dělat legraci!“ podívala jsem se na ni vzdorně. „A určitě nejsem zbabělec.“

Tak se stalo, že jsem seděla v tmavé chodbě íránského velvyslanectví v Kolíně a čekala na pas. Ta zahalená žena mi ho nakonec beze slova podala okénkem.

Nakoukla jsem do něj. Dostala jsem dočasné vízum k návštěvě.

LEDEN 1984

V lednu bylo definitivně jasno: Seděla jsem s tlukoucím srdcem v letadle společnosti KLM do Dubaje, odkud jsem měla pokračovat s *Iran Air* do Šírázu. Vstříc milovanému Berndovi! Koukala jsem z okénka a přepadly mě vzpomínky: Zase se pode mnou rozprostíral šedivý a zasněžený Frankfurt a já mířila do neznámé země. Znova mě lákala velká neznámá. Opět jsem si sbalila svých pět švestek a následovala svou velkou lásku. Tentokrát jsem si však byla jistá: Bernd je ten pravý. „Když ne on, tak kdo tedy?“ argumentovala jsem často při debatách s Marion a ona mě v tom utvrzovala.

„Nikdy v životě se nemůže zachovat tak jako neřád Falk.“ O jeho zálibě jsem jí vyprávěla také. Zírala na mě s otevřenou pusou.

„Že ho neudáš, úchyla!“

Mně stačilo, že v tomhle letadle nesedí za kniplem. Naštěstí se pilot jmenoval Hüb Kaasbrötche a Falkovi nebyl podobný. O počasí v Dubaji nás šprýmovně informoval s holandským přízvukem a popřál nám příjemný šestihodinový let.

Zhluboka jsem se nadechla a opřela se zády. Tentokrát jsem neměla volnou letenku a necestovala první třídou.

Při přestupu v Dubaji jsem měla pár hodin času a s chutí se courala po luxusní nákupní pasáži. Také jsem mohla letět přes Teherán, ale jak mě Bernd varoval, probíhaly tam velmi přísné kontroly. A o luxusních krámcích se jim tam mohlo leda zdát. To mi nevadilo. Letěla jsem přece do Íránu za Berndem, a ne nakupovat. Tady v Dubaji jsem si to mohla vynahradit. Mezitím jsem si pozorně prohlížela lidi. V klimatizovaných halách, kde se to hemžilo luxusními značkami, se potloukaly dámy zahalené kompletně s výjimkou úzkého průřezu na oči. Nicméně si vybíraly z kabelek *Chanel*, hedvábných šatů *Dior* nebo lakýrek na jehlách, které stály tolik co u nás v Kasselu malé auto.

Po několika zábavných hodinách, během nichž jsem si dopřála poslední lahodnou, vychlazenou kokakolu a sendvič, jsem se vlekla k východu směr Šíráz.

„Letadlo je připraveno, můžete nastupovat.“

No prosím. Srdce mi poskočilo. Za hodinu padnu svému Berndovi do náruče. Mezi cestujícími se šířil neklid. Štrachali se v příručních zavazadlech,

ženy vytahovaly šátky a pláště dlouhé až na zem, všude kolem něco vlálo a šustilo. Ze strakatých osob byly náhle tmavé stíny, krásné černé vlasy teď pokrývaly šátky a ty ohraničovaly ženské obličejy jako obrazové rámy. Zajímavé! napadlo mě, když jsem tomu úchvatnému představení přihlížela. Působilo jako nacvičené divadlo. Každý hmat seděl. Prameny vlasů mizely pod šátky, vlhké hadříky stíraly z tváří líčidlo a ze rtů růž, střevíce na vysokých podpatcích nahrazovaly nízké křápy. Ženy se najednou zdály menší a kulatější. Děti se náhle proměně svých matek smály, muži se tvářili strnule. Já jsem se usmívala. Uctivě, přátelsky. Budiž, je to jejich život. Bude to napínavé. Cestujeme do vaší tajuplné země. Jen tak dál! Jsem u toho.

Plna očekávání jsem se připojila k nastupujícím pasažérům a zdvořile pokynula jedné ženě, že ji a její tři malé děti pouštím napřed.

„Palubní lístek, prosím.“

„Zde, prosím.“ Vlídne jsem se na mladého Araba ve stejnokroji usmála. Nejprve zvedl zrak a potom také obočí.

„Slečno, takto do Íránu cestovat nesmíte.“ Prohlížel si mé oblečení, které mi připadalo úplně normální: mikina, blejzr, džíny a boty. „Ustupte, prosím, stranou.“

Zrudla jsem. Herdek! Hned zkraje trapas. Chvatně jsem vyhrabala ze zavazadla dlouhý černý plášť a na hlavu si nasadila velký barevný šátek. Okatě jsem si ho uvázala pod bradou.

„*Sorry...*“ Nesměle jsem se usmála a mladík udělal totéž: omluvil se a usmál. Tak nějak útrpně, ale jistě jsem si to jenom namlouvala. Úslužně mi palubní vstupenku vrátil. „Přeji vám příjemný let, slečno.“

Letoun byl již notně opotřebený. Sedadla prošoupaná, upínací pásy chyběly nebo nefungovaly, podlaha byla posetá odpadky, člověk si musel zvyknout na zápach.

Pilot něco zamumlal, ale v reproduktorech to praskalo. K mému údivu se lidé kolem mě modlili. Mnozí se dokonce vrhli do uličky a čelem se dotýkali země. Vlastně pěkné gesto, pomyslela jsem si v radostném očekávání. Náhle se mě zmocnil nesmírný pocit štěstí. Našla jsem odvahu! Která osmadvacetiletá žena by se tím mohla pochlubit? Však se člověku nic nestane! řekla jsem si, když jsme konečně najeli z pojízděcí plochy na ranvej a zvedli se do vzduchu. Jenom jsou příliš zbožní, a to přece není nic špatného. *Alláhu akbar!* Bůh je veliký! Souhlasila jsem, jinak bych se nesetkala s Berndem a nedostala novou šanci. Když

mi zemřeli rodiče a potom i syn, byla jsem u konce sil. Přesto jsem žila dál. Bůh se mnou měl nějaký úmysl, a to dobrý. Život je zázrak.

Znenadání jsme ztratili výšku. Odhrnula jsem hnědou záclonku a mrkla z okna. Dole se mihotalo moře světélek: Šíráz. Za ním černé zubaté horské pásmo. Bílé sněhové čepice se daly pouze tušit. Ušmudlaná záclonka před mým obličejem zapáchala ztuchlinou. Že by do ní pasažéři smrkali nebo snad dělali ještě něco horšího? Ze samého strachu a rozčilení se mi svíral a zvedal žaludek. To pod námi měl být přechodně můj domov a někde na mě čekal můj Bernd.

Nafoukla jsem tváře a slyšitelně vypustila vzduch. S bouchnutím jsme došli na poničenou přistávací dráhu a kodrcali se po ní. Některé ženy a děti panicky křičely. Tenhle iránský kolega by měl chodit na letové hodiny k Falkovi! Když jsme konečně zastavili, vypukl bouřlivý potlesk, lidé vřesťeli a smáli se. Řada cestujících opět vzývala Alláha a děkovala mu za prima let. Já jsem se usmívala. Naskočila mi husí kůže. Právě mi začínalo velké dobrodružství.

Ocitla jsem se v pravém Orientu. Sem nezavítal žádný turista, kdežto já tu jsem. Bernd! Čekal na mě venku. Vyskočila jsem tak prudce, že jsem se hlavou praštila o příhrádku na zavazadla. Jen tak tak mi kufr nespadol na hlavu a nezlomil vaz. Stěží jsem se ovládala, abych se neomaleně nedrala dopředu a nevystupovala jako první.

V Šírázu bylo pozdě večer, vzduch chladný, ale ne studený. Ihned mě přes nos praštil štiplavý zápach zplodin. Na vratkých nohou jsem klopytala za zahalenými ženami, které opět táhly děti za sebou. Byl to obrázek jako z *Tisíce a jedné noci*. Ano, už zase jsem měla onen pocit volnosti a dobrodružství, průkopnického ducha a vášnivé lásky. Mrštně, jak to jen v dlouhém plášti šlo, jsem z posledních schůdků seskočila.

Tak. Uf! Zrovna jsem vkročila na iránskou půdu. Poprvé v životě.

Nepopsatelně to tam smrdělo smogem a naftou, ale zároveň bylo cítit exotické květiny a omamné koření. Na můj čich zaútočila těžká cizí vůně. Zase mi naskočila husí kůže. Já a Írán. Omyl. Naopak: Írán a já. Zcela určitě spolu budeme kamarádit. Nechala jsem se unášet proudem cestujících. Zajímavé, že matky, které se musely vyrovnávat se zátěží v podobě šátků a plášťů dlouhých na zem, ještě nesly malé děti. Muži jen příručně zavazadla. A zodpovědnost. Jak jinak?

V hale se rojily houfy lidí. Přivítal mě ohlušující křik a povykování. Zprvu jsem myslela, že se přihodilo něco strašného, přepadení nebo pumový útok. Ale byly to prostě jen radostné výkřiky čekajících, když se setkali se svými blízkými. Na každého pasažéra připadala za zábranou početná skupina příbuzných a známých. Kolem kmitali nosiči zavazadel ve špinavě žlutých stejnokrojích, hned jak vyslídili nějaké oběti. Přetahovali se o ně a při sebe-menší příležitosti se chopili nějaké lepenkové krabice nebo kufru. Ozvalo se pronikavé zapísknutí.

Tady! Uprostřed hloučku nosičů stál můj Bernd. Jak ráda bych se k němu rozběhla a šťastně mu padla do náruče!

Ale přiměla jsem se chovat slušně. Neutíkat, neřehat se nahlas, nevýskat „juchú!“ – to všechno jsme probírali předem. Ájatolláhovi by se to nelíbilo, tak jsme chtěli místní zásady dodržovat. Mimoto jsem musela nejdřív projít pasovou kontrolou. Srdce mi tlouklo jako o závod. Jeden vousatý mladík v tmavomodré košili zapnuté až po ohryzek se mě zeptal anglicky na důvod návštěvy. Měl tak husté obočí, že by se v něm daly pěstovat macešky. „Přijela jsem navštívit manžela,“ odpověděla jsem pohotově. S Berndem jsme sice oddáni ještě nebyli, přesto jsme nosili prsten. Svobodné páry totiž nebyly v Íránu vítané. Což bylo zlehčování. Za jejich soužití tam byl trest smrti, ale Bernd mě ujistil, že se u cizinců přimhuřuje oko. Možná řekl „přivírá“, a ne „přimhuřuje.“

Íránští celníci, kteří mi kontrolovali zavazadla, byli velmi mladí, přesto již měli bohatý porost vousů. Chlapci nosili hrdě jak plnovous, tak kulomet, a to na znamení, že jsou věrní přívrženci Chomejního. Jejich psi budili dojem, že nestojí o to, aby je někdo hladil. Úředníci zaujatě listovali v mém pasu, který byl celý orazítkovaný vstupními vízy. Už v něm téměř nezbylo místo na další! Pravděpodobně proto jsem tak dlouho čekala na konzulátě. Podle všeho obvolávali všechny možné úřady a ověřovali mou činnost, zda náhodou nejsem agentkou tajné služby. Už zase jsem byla s Íránci smířená.

K tělesné prohlídce v uzavřené kabině mě předali ženě s tváří schovanou za čádorem a ta mě projížděla shora dolů detektorem. Jelikož stále pípala, musela jsem odložit všechno, co jsem měla na sobě. Ani ona bohužel nebyla přátelská, čímž jistě zakrývala trapnost situace. V Americe by úřednice v uniformě se žvýkačkou v ústech řekla: „Copak, brouku, máte podprdu s řetízkama?“ nebo by dokonce uznale udělala narážku na má prsa: „Ty sou pravý?“ Jenže tahle nebyla na žerty naladěna.

S neproniknutelným výrazem mi ukázala, abych otevřela kosmetický přípravek. Ne že bych s sebou tahala bůhvíjak drahé krémy. Měla jsem jen niče a podobně neškodné věci, ale ona nic z toho neznala. „Otevřít!“

„Otevřít? Jakže? Tu krabičku?“

Udělal posunek, který jsem si vysvětlila jako „Roztrhnout! Dát pryč!“.

„Cože? Ten papír? Chcete si to vyzkoušet? Nate, klidně...“ Třesoucími se prsty jsem odstranila ochrannou fólii a vzápětí mi kelímeček vytrhla z ruky.

„No prosím! Voní to dobře, ne?“

Jenomže ona si přičichnout nehodlala. Myslela to vážně! Špinavým ukazováčkem se mi štourala v novém krému, jako by v něm hledala ukrytý diamant či co. Zbytek zhnuseně oťrela do čádky. Bernd mi vyprávěl, že lidé do Íránu skutečně pašují klenoty, aby mohli v zemi sebe nebo blízkou osobu vykoupit. Převážel se rovněž přísně zakázaný alkohol. Ani bych jí to nezazlívala. Jenom vykonávala svou povinnost. Kdybych aspoň tolik nespěchala za Berndem!

Ještě jsem musela vytlačit z tuby všechnu zubní pastu, což bylo dost hloupé, protože jsem jinou neměla, a vyčistit kartáč na vlasy, abych jí dokázala, že se diamanty neskrývají ani v chomáči vlasů. Dál jsem musela vylít všechny sprchový gel a šampon. Z toho jsem radost neměla. Vzalo mi to euforickou náladu. Na mé skromné dotazy, co hledá a jak bych jí mohla pomoci, nijak nereagovala. Později jsem se dověděla, že je zakázáno veškeré mýdlo, šampóny, zubní pasty, sprchové gely a mycí prostředky, protože nic z toho nepochází z koránu. Mluvílo se v něm pouze o vodě, takže ta povolena byla.

Panovačným gestem mi dala na srozuměnou, že se můžu obléknout. Přišlo mi to potupné a hloupé. Pořád prohledávala kalhotky a obracela naruby podprsenku a přitom ani na chvíli neodložila masku. Vždyť jsem sem nepřišla jako zvědavá turistka, nýbrž milující snoubenka – totiž manželka –, která už nechce být sama bez svého chotě. Zastrčila jsem plavé vlasy pod šátek a otočila se v dlouhém plášti kolem své osy.

„Teď už můžu jít?“

Ta nepřátelsky naložená osoba mi ještě škubnutím stáhla šátek hlouběji do obličeje a odehnala mě pryč.

„Taky vám přeju hezký večer!“ zamumlala jsem a pak už mě nic nezastavilo. S potlačeným výkřikem radosti jsem padla Berndovi do náruče.

Ten reagoval nezvykle odměřeně, hned mě od sebe podstrčil a vysmekl se mi z ruky. „Tady ne!“ zašeptal, vzal mi kufr a prodíral se davem. Nevy-

měnili jsme si ani tři věty a přistihla jsem se, jak kráčím pokorně tři kroky za ním, jako to dělaly ostatní ženy. Rychleji jsem se převychovat ani nemohla.

Přihrnuli se taxikáři, kteří čekali před žlutými vozy, a přetahovali se o můj kufr. „Mluvíte anglicky?“ zeptal se Bernd. Jeden z nich se přihlásil.

Spěchali jsme za ním vlahým večerním vánkem za cvrlikání cikád. Jeho auto parkovalo až na konci dlouhé řady. Zase jsem cupitala za muži, jako by to byla největší samozřejmost na světě, a přitom mi opět překážely šátek a vlající plášť.

Taxi se proplétalo hlukem a smogem a já měla pocit, jako bych měla v krku knedlík. Až nyní mě Bernd vzal za vlhkou ruku: „Kathi, zlatíčko, říkal jsem ti přece, že se tady projevy něžnosti na veřejnosti nenosí.“ Jeho dosud zasmušilý pohled se rozjasnil. Mlčky jsem se dívala z okna.

Rozčarováním z jeho odtažitosti se mi bolestivě svíral žaludek. Copak mě už nemiluje? Vždyť mu doteď bylo srdečně jedno, co si lidé myslí. Z mého silného, statečného Bernda se stal zbabělý opatrník?

Zklamaně jsem našpulila ústa a odsedla si od něj.

„No jo, neobjali jsme se a tak. Ale jako *manželský pár* se přece ještě budeme smět objímat!“

„Nerad bych tě zklamal, ale taková jsou fakta.“ Jemně mi odhrnul šátek z čela, pohladil mě po zpocených vlasech, sklonil hlavu a políbil mě na tvář. Směle přitom ignoroval taxikářovy pohledy. Vychutnávala jsem si jeho teplo a důvěrně známou vůni. Má křečovitost konečně povolovala.

„Co je to za divnou zemi, kde není vítána radost ze shledání?“

Přitom všichni jásalí, jako by vyhráli v loterii.

„Kathi, ještě ti tady bude připadat zvláštní spousta věcí, ale tím se teď ne-
trap. Írán je úžasná země. Zamiluješ si ho.“

„Hlavní je, že smím milovat *tebe*.“

Láskyplně jsme se na sebe dívali a on mě v jednom kuse hladil po ruce, kterou jsem měla položenou vedle něj na umaštěném sedadle. Hned se mi nálada zlepšila. Nebylo nad to, trávit čas společně s milovaným Berndem.

„Írán je vážně nádherná země,“ ozval se zčistajasna taxikář obstojnou angličtinou. „Moc lituji, že v této době není moc přátelská vůči návštěvníkům.“

Znělo to dost lidsky. Otočil se a vře se na nás usmál. „Šíráz je překrásné město. Užijte si ho. Buďte u nás srdečně vítáni!“

Zapůsobilo to dobře. Takže ne všichni lidé jsou zde nepřátelští, panovační nebo necitliví.

„Děkujeme, jste velice laskavý!“

Stiskla jsem Berndovi ruku. „Jsem si jistá, že se zde budu cítit dobře!“

Rozhlížela jsem se po širokých bulvárech, spoře osvětlených oknech, poličnickém osvětlení, které převážně nebylo v provozu, a téměř liduprázdných ulicích. Jenom na některých místech bylo jaksi živo a z otevřených krámů vycházely černé stíny s plnými nákupními taškami. Kolem nás prosvíštěl motocykl se dvěma policisty a bezohledně sirazil cestu kolonou. O kus dál stál policejní džíp a opírali se o něj tři revoluční gardisté. Strach, který ve mně pohled na tu scénu vyvolal, přetrvával i potom, co jsme džíp dávno nechali za sebou. Ohlížela jsem se a ještě dlouho koukala skrz zadní sklo s hlavou opřenou o Berndovo rameno, na němž jsem hledala ochranu. Měla jsem dojem, že se celé město proměnilo ve vojenskou zónu, kde na pozorovacích stanovištích neustále slídí ostražití zraký a muži jsou připraveni se střelnými zbraněmi a obušky.

„Není to tak zlé, jak to vypadá.“ Bernd mi konejšivě stiskl ruku. „Teď přijedeme do klidnější oblasti. Náš byt se nachází na nábli předměstí. Bude se ti líbit.“ Skutečně. Rázem jsme se ocitli v osamělejší krajině. Tu a tam projelo auto, jako by tam zabloudilo.

„Dneska asi nemáte moc frmol, co?“ obrátil se Bernd na řidiče, aby uvolnil náladu.

„Zítřka je pátek,“ oznámil nám taxikář. „Den modlení.“

„Hned tam budeme. Hele, až půjdeš nakupovat, můžeš se orientovat podle té kavárny na rohu s hnědým dřevěným vchodem a zelenými okenicemi. Dovnitř se chodí za železářstvím se žaluziemi, co je na nich nastříkaný arabský slogan s ájatolláhovým portrétem.“

Všechno jsem si vštípila do paměti, i prodejnu oděvů naproti, kde stály ve výkladní skříni figuríny bez hlavy a poprsí, navlečené do dlouhých černých plášťů. Hlavy a prsa zde byly zjevně nežádoucí.

Brzy jsme zastavili před feudálně vyhlížejícím domem s modrými vchodovými dveřmi. Bernd zaplatil, taxikář se usmál, přičemž odhalil zlatý zub, a rozloučil se slovy: „Přeji vám všechno nejlepší a doufám, že se budete cítit dobře!“ Chtěla jsem mu potřást rukou, ale pochopila jsem, že ani to se zde nepěstuje. Bernd svůdně otevřel domovní vrata. „Přenesl bych tě přes práh, ale to se tady nevidí rádo.“

Zhluboka jsem se nadechla a vkročila na přepychové schodiště.

Stanuli jsme v rozlehlém vestibulu pod kopulovou střechou. V mramorové podlaze byl zapuštěný žlab. Černé trysky napovídaly, že zde dřív zurčela fontána. Cítila jsem vlhký kámen a mošus. Nervózně jsem se na Bernda usmála.

„Kdo tady bydlí?“ zašeptala jsem a ukázala na dveře bytu v přízemí.

„Momentálně nikdo. Rodina, která tu ještě nedávno žila, byla odvečena.“

Bernd přiložil prst ke rtům a vlekl mi kufr do prvního patra.

Následovala jsem ho s nepříjemným pocitem. „Odvečena.“ To mi připomíná třetí říši. Zpracovávala jsem informace. Nesoudit, předsevzala jsem si. Nejdřív nechat působit a vstřebávat. Nebát se. Tobě se nic nestane. Jak řekl Bernd, s cizinci tu zacházejí s úctou.

„Jsme tady.“ Odemkl dveře a já se s úžasem rozhlížela. Byt byl velmi prostorný. Jak jsem procházela předsíní, mé kroky se od mramorové podlahy odrážely ozvěnou. Na zdech visely těžké obrazy, na tmavých sametových tapetách zdobených ornamenty jsem viděla světlá místa. Rozloha luxusního bytu mi vyrazila dech. Vonělo to tam starým dřevem, skoro jako v muzeu.

Obývák byl velikánský, jenom v něm bylo málo nábytku: jednoduchá pohovka, jídelní stůl gigantických rozměrů a nejméně dvacet starožitných židlí potažených skvostným brokátém, které snad musely pocházet z knížecího paláce.

„Tady pořádáš každý den hostinu?“ dělala jsem si legraci.

Bernd se zasmál. „Ne, hoduju tady úplně sám. Ale ještě před několika lety zde bydlel vzdálený příbuzný Farah Díbové. Nepochybně tu pořádal rušné oslavy. Jen se podívej na taneční parket!“ Nohou odhrnul obrovitý ručně tkaný koberec v purpurové barvě.

„Ještě před několika lety,“ zopakovala jsem šeptem.

Bernd rozhodil ruce do vzduchu: „No, a teď máme to potěšení obývat takové paláce my, cizinci. Pojď, ukážu ti koupelnu.“

„To je neskutečné!“ vyhrkla jsem. Nádherný mramor, zlaté vodovodní koutky, vana skoro jako bazén, že by se v ní mohla naráz šplouchat celá rodina, bidet, sprcha, prvotřídní italské obkládačky s kvalitními ornamenty. Rozhlížela jsem se s pusou dokořán.

Všude růže, lilie a arabské symboly, kterým jsem nerozuměla. Koupelna jako z *Tisíce a jedné noci*. A také tak voněla: santalovým dřevem, medem, růžovým voskem a liliemi nebo čím. Tady se určitě nechával leckterý sultán ovívat ženami z harému. No teda! To jsou mi ale nevhodné myšlenky! Bernd jako by je vyčetl. Začervenala jsem se.

„Neměla bys chuť na koupel ve dvou?“ A rovnou kroutil zlatými kohoutky. Potom se otočil a vysvobodil mě z pláště, šátku a blejzru. Lomcoval mnou nezkontrolovatelně. Potom co jsme byli tak cudně zahalení a chovali se rezervovaně, mi naše nynější počínání připadalo příšerně smyslné. Vzrušovalo mě to ještě víc než jindy. Zakázanější. Však Peršané věděli, jak to chodí.

Milovali jsme se ve vaně a pak ještě jednou v parádní posteli s damaškovým povlečením. Když jsme dostali hlad a žízeň, přestěhovali jsme se ve flaušových županech do panské kuchyně s moderní pračkou a myčkou. „Všechno pořízeno speciálně pro mou nejmilejší,“ zazubil se Bernd. „Chci, aby ses tu cítila jako doma. Jenom nám schází služebnictvo.“

„Propánakrále, vždýt já jsem ráda, když jsem s tebou sama!“

Jedli jsme dobroty, které Bernd sehnal: ovčí sýr, olivy, báječně zralá rajčata, chutnou cizrnovou pomazánku, osvěžující mátový jogurt, okurky a dosud teplý, křupavý bílý chléb. Chutnalo to tak fantasticky, že jsem mísu ještě vytřela chlebem.

Se sametovým červeným vínem jsme se přesunuli na střešní terasu, kde vál příjemný svěží vánek. „Koukni, tohle horské pásmo bude časně ráno na slunci tak zářit, že tě jeho krása oslepí!“

Schoulila jsem se do vlněné deky, kterou mi Bernd starostlivě přehodil přes ramena, a bosé nohy si opřela o balkonové zábradlí, z něhož bujel až do dvora fialový filodendron. Vydával jedinečnou vůni po lásce, Orientu a dobrodružství. Zpoza silně rozvětveného stromu, v jehož koruně šelestilo stříbřité listí, zářil měsíc. Vtom mi div nevyhrkly slzy radosti. „Ach, Bernde, myslím, že jsem ještě nikdy nebyla tak šťastná!“

„A já teprve, má překrásná milovaná ženo! Moje samota konečně pomínila, za což děkuju Alláhovi.“

Palcem mi otřel slzy, přitáhl si mě a políbil. Pak mě uchopil silnými pažemi a odnesl do postele, kde mě pečlivě přikryl dekou. Z obličejů mi odhrnul prameny vlasů a dal mi pusku na špičku nosu.

„Zítra je pátek, islámský svátek. Můžeme spát, jak dlouho budeme chtít, a potom se budeme milovat, snídat a později ti ukážu město.“

S blaženým úsměvem na čerstvě políbených rtech jsem mu usnula v náručí.

Zdál se mi sen, že jsem perská pohádková princezna vedle svého milého z *Knihy tisíce a jedné noci*.